

blaka burtur, er tilvitanin um góðsku, endurnýtslu og umhvørvið vorðin ein natúrligur partur av tilvitanini hjá fólki. Mitt ættarlið er helst eitt av ættarliðunum sum toppa, tá talan er um forbrúk – og tað er ikki nakað eg eri stolt av og heldur ikki vil verða kend fyri. Men tað, at vit nú gerast meiri tilvitað um okkara brúk av vørum, hevur stóran umhvørvisligan týðning. At vit eru meiri tilvitað um, hvat vit keypa og hvussu nógv vit keypa – og eisini, at tað er vorðið IN at ganga í endurnýtsluklæðum, og at innrætta hús sítt við endurnýtslu innbúgv. Ja, tað er eitt ómetaliga áhugavert rák. Tí grundtankin í hesum ráki er, at klæðir, innbúgv og líknandi fær eitt longri lív, og hetta hevur við sær at tilfeingisnýtslan og burturkastnøgdir minka – og minni nøgdir av burturkasti, merkir minni dálking.

– Endurnýtsluhandilin á Hjalla, Tinghúsið, sum Dugni hevur skipað saman við Tórshavnar kommunu er eitt frálíkt dømi um, hvussu vit kunnu brúka góðar vørur umaftur og umaftur, og samstundis er hetta beinleiðis til gangs fyri umhvørvið.

– Tann kommunala inn-savningin av burturkasti í dag fungerar væl. Vit sum borgarar í føroysku kommununum bera dagliga okk-

ara rusk í ruskspannina uttan fyri – og einaferð um vikuna verður posin koyrdur í ruskbilin og fluttur niðan á brennistøðina – og einaferð um vikuna byrja vit trúliga av nýggjum at fylla ruskspannina. Tey flestu av okkum taka tað sum eina sjálffylgju, at ruskspannin verður tømd, og so geva vit hesi vælvirkandi skipan ikki meiri ans. Skipanin fungerar jú, og okkara gerandisdagur verður ikki nervaður av eini skipan, sum virkar. Og tað er heldur ikki so lætt at ímynda sær, hvussu stórar nøgdirnar av burturkasti eru, so koma frá okkum.

– Eitt tíðarskeið í 90-unum var eg í Árhús í lestrar-ørindum, og tá náddi eg eisini at uppliva at skrellimennirnir (sum teir vildu kallast) vóru í verkfalli í fleiri vikur – um eg minnst rætt so var talan um einar 10 vikur. Uttanfyri íbúðarblokkarnar upphópaði burturkastið seg til smærri og størri fjøll, og vit øtaðust um, hvussu nógv burturkastið fyllti. Verkfallið vísti mær, hvussu góðar burturkastskipanirnar í veruleikanum eru.

– Og aftanfyri hesa vælvirkandi skipan hava kommunurnar brennistøðir, tyrvingarpláss, skiljiskipanir, endurnýtsluskipanir o.s.fr. Dýrar skipanir, ið verða uppaftur dýrari, um vit borgarar ikki skilja burturkastið eftir vegleiðing frá

kommunu og myndugleikum. Og verður burturkastið ikki skilt eftir ásetingunum, so verður dálkingin frá hesum enn størri. Vørurnar vit í dag beina burtur eru ofta samansettar av nógvum ymiskum lutum, og meiri samansettar vørurnar eru, størri er týðningurin av, at vørurnar verða burturbeindar á rættan hátt.

– Serliga eru tað vørur, ið innihalda elektroniskar lutir, sum vit skulu ansa eftir ikki at koyra í ruskspannina. Tað veri seg leikur við innbygðum elektronikki, blinkandi barnaskógvar, fartelesfonir, el-ketlar o.s.fr. Hetta eigur at fara í endurnýtsluna hjá kommununum, sum síðani skipar fyri at hetta slagðið av burturkasti verður skilt sundur, og í fleiri førum verða partar av hesum endurnýttir.

– Ja endurnýttir! Jú sum Tórshavnar kommuna ger í hesum føri. Kommunan skal skína við einum tvisti av endurnýtslu. Jú, jú, heitið er heilt ókey – og so leingi kommunan ikki verður heilt polerað, haldi eg eisini, at heitið hóskar væl til Umhvørvisvikuna. Vónandi taka vit borgarar í kommunum væl undir við hesum frálíka tiltaki, ið gagnar náttúruni og umhvørvinum, og sum fær kommununa at skína, eisini á baksíðuni.

Takk fyri!

Havnar kommuna rein og ruddilig

Elin Lindenskov, forkvinna í heilsunevnd Tórshavnar býráð, setti umhvørvisvikuna við hátíðarløtu á Skálatrøð sunnudagin.

Góðan dagin og vælkomin

Hetta er sjeýnda ferðin, at umhvørvisvika verður hildin í Tórshavnar Kommunu. Lyklaorðið hesa ferð er rudding. Málið er, at Havnar Kommuna skal verða rein og ruddilig.

Tað hevur stóran týðning fyri okkum menniskju, at tað er reint og ruddiligt rundan um okkum.

At vit halda okkum sjálv rein, og at vit halda tað reint og ruddiligt rundan um okkum gera vit, fyri at vit skulu hava tað betri bæði fysiskt og psykiskt.

Kroppsliga verja vit okkum ímóti bakterium, virus, snultarum og evnum, sum kunnu vera skaðilig fyri kroppin.

Tað sama gera vit í okkara umhvørvi. Vit rudda burtur orsøkir til bakteriuupphópingar, orsøkir til at rottur og onnur skaðadjør nørast – og vit beina burtur evni, sum eru skaðilig fyri okkum menniskju og náttúruna.

At halda Tórshavnar Kommununa reina og ruddiliga hava vit væl skipaðar skipanir til. Vit hava rusk-innsavningina, brennistøðina, vit hava kloak-skipanir og kommunan hevur fólk og maskinur til at halda gøturnar reinar við.

Men líkamikið hvussu góðar skipanir Tórshavnar Kommuna hevur, so er eisini neyðugt, at vit øll í kommununi fylgja ávisingum, sum vit í kommunu hava samtykt. Til dømis byrjar Tórshavnar Kommuna eina kampanju um at taka hundalortar upp, sum vit vóna fólk fer at taka væl undir við.

Umframt at fylgja reglugerðum og áheitanum, er tað eisini neyðugt, at vit sjálv sum einstaklingar gera okkara fyri at halda tað reint og ruddiligt rundan um okkum.

Við at halda tað reint og ruddiligt rundan um okkum, vísa vit eisini bæði okkum sjálvum og øðrum virðing. Býurin verður vakrari og virðingin størri. Vit kunnu verða stoltari, um vit eru rein og nosslig eins og at vit halda tað reint og ruddiligt rundan um okkum.

Nógv spennandi er á skránni fyri umhvørvisvikuna í ár. Um eina løtu kemur Jóhanna Olsen stjóri á Umhvørvisstovuni at hugleiða um umhvørvið. Síðani verður Umhvørvisstuðulin 2012 latin. Jógvan Olsen fer at greiða frá, hvussu vit handfara plantupakkarnar. Uni Arge og Hanus G. Johansen

fara at spæla og syngja fyri okkum. Í Grønakova eru børnini vælkomin at planta sína egnu plantu at taka heim við.

Kl 15. verða plantupakkar útlutaðir her á Skálatrøð, í Kollafirði og í Hesti. Á Hvítanesi, Kaldbak, Nólsoy, Kirkjubø og Velbastað verða trøðini útlutaði leygardagin 5. maí.

Margarinfrabrikkin skipar fyri umhvørvisveidu komandi dagarnar. Á Barnabókasvaninum heldur teknikappingin fram til 3. maí.

Í morgin fara skúlar, handlar, virkir og stovnar út at rudda.

Grøn konsert er á vaglinum hóskvöldið, har fimm bólkar fara at spæla og syngja fyri okkum.

Fríggjadagin verður ein spennandi gongutúrur frá Oyggjarvegnum oman í Havnadal. Ferðaleiðarar verða við, sum fara at greiða frá vatnverkinum og plantuvøkstri í Havnadali. Gongutúrin endar við, at KFUM-stótar grillar við áanna.

Leggardagin 5. maí fara vit øll út at rudda, soleiðis at Tórshavnar kommuna skal skína.

Við hesum orðum lýsi eg umhvørvisvikuna 2012 at verða setta.

